

УДК 023.5-051(477)(092)Страшенко(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2020.2(283).48-52

Антоніна Головацьк,
молодший науковий співробітник НБУВ,
e-mail: antonina41@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1683-788X>

Головна її любов — книги

Hic mortui vivunt et muti loquuntur

(Тут мертві живуть, а німі промовляють)

Стаття висвітлює життєвий і творчий шлях Ольги Іванівни Страшенко — бібліотекарки за фахом, літературознавиці, письменниці, перекладачки, їй присвячена 70-річчю від дня її народження.

Розглянуто бібліотечну діяльність Ольги Страшенко, яка великого значення надавала культурно- масовій та інформаційній роботі з читачами, адже бібліотека — це неповторний засіб суспільної комунікації. Приділено увагу бібліотечним заходам, гостями яких були відомі українські письменники Валерій Шевчук, Володимир Яворівський, Раїса Іванченко, Борис Мозолевський, Володимир Коломієць, Оксана Іваненко, Ганна Чубач, Володимир Забаштанський та інші.

З'ясовано етапи становлення Ольги Страшенко як письменниці, чия творчість охопила другу половину ХХ — початок ХХI ст. Проаналізовано її різночасові твори: поезію, драматургію, історичні романи й повісті, переклади тощо. Дослідження дає змогу репрезентувати перші поетичні збірки бібліотекарки "Вишивала мати" (1990) і "Пам'ятник на шарнірах" (1991). У статті здійснено аналіз драматичних творів та історичної прози письменниці, що свідчить про її прагнення ширше й масштабніше охопити минулу та сучасну українську дійсність. Особливу увагу зосереджено на різноаспектній та плідній перекладацькій діяльності письменниці. Особне місце серед її перекладів належить перекладам античної лірики.

Наголошено на цінності творчої спадщини Ольги Страшенко та значущості її художнього слова, адже твори письменниці дають можливість вивчати історію, вітчизняну та світову культуру, простежити літературно-мистецькі та культурно-духовні зміни, що відбувалися в українському суспільстві.

Ключові слова: Ольга Іванівна Страшенко; бібліотека; книги; літературознавство; історичні романи; драматургія; поетичні переклади; поезія

Постановка проблеми. Для всебічного вивчення історії українського літературознавства актуальним є розкриття імен та дослідження життєвого і творчого шляху вітчизняних митців — прозаїків, поетів, драматургів, перекладачів, унікальні таланти й культурні цінності яких впродовж багатьох років становлять основи духовного розвитку нашої нації.

Є постаті, життя яких в українському інтелектуальному просторі позначено розміреним, налагодженим ритмом і зазвичай завуальоване від суспільства. Однак чимало особистостей, життєва енергія яких б'є джерелом, а кожен день насычений яскравими подіями, непередбаченими змінами й цікавими зустрічами, сплетінням перипетій та багатою палітурою інтересів, справ, учинків. Ці знакові особливості уособлюють незображену магічність і велич образу. Саме до таких непересічних особистостей належить Ольга Іванівна Страшенко — бібліотекарка за фахом, котра в історію українського літературознавства увійшла як поетеса, перекладачка, авторка відомих п'єс, гуморесок, билиць, спогадів, історичних романів. Творчий шлях талановитої письменниці охоплює другу половину ХХ — початок ХХI ст.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. До аналізу творчості Ольги Страшенко зверталися В. Малик, В. Коломієць [1; 2], І. Мегела [4; 5], С. Лучканин, І. Лобовик [3] та інші. Однак наразі бракує ґрунтовного, всебічного літературознавчого дослідження художньої спадщини цієї талановитої особистості, її мистецьких ідеалів, особливостей поетичного слова, самобутнього індивідуального характеру. Недостатньо відображену її діяльність як драматурга, літературознавця, гумориста.

Мета статті — висвітлення життєвого шляху та культурно-мистецьких вимірів творчості Ольги Іванівни Страшенко як історичного явища в літературному житті України кінця ХХ — початку ХХI ст.

Основою дослідження слугували твори письменниці різних жанрів: поезія, драматургія, історичні романі та повісті, переклади тощо.

Актуальність статті полягає у формуванні підґрунття для подальшого дослідження творчості літераторки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ольга Страшенко народилася 10 лютого 1950 р. у родині залізничників Івана та Пелагеї Страшенків. Як зазначала письменниця у спогадах "А ось і я!": "Прийшла в світ 10 лютого у Києві на Вітряних Горах, через те вітряна й часом забудькувата (майже в кожному слові авторки простежується гумор. — А. Г.). Але пам'ятаю добре, що в день 10 лютого помер Олександр Пушкін, а народилися — Василь Каразін, Мстислав Келдиш і Борис Пастернак, а ще Бертольд Брехт, Кость Блакитний, отаман Степової дівізії, та сучасний письменник Сергій Пантюк" [12, с. 3].

Народилась Ольга у час, коли літературна нива України збагатилася численними іменами талановитих авторів. Саме тоді побачили світ автобіографічна повість Олександра Довженка "Зачарована Десна", романи й повісті Григорія Тютюнника та Леоніда Первомайського. На новий рівень вийшла обдарована літературна молодь: Василь Симоненко, Ліна Костенко, Іван Світличний, Іван Драч, Микола Вінграновський, Валерій Шевчук, Євген Гуцало, Алла Горська та інші.

Після закінчення з відзнакою бібліотечного факультету Київського державного інституту культури 1972 р. влаштувалася на роботу в столичну бібліотечну систему — завідувачкою Бібліотеки імені Юрія Смолича. Установа, в якій Ольга Іванівна працювала майже 27 років, була розташована в історичній місцевості Києва — Корчеватому. Аналізуючи той період життя, майбутня письменниця згадувала: "У нашій родині завжди відчувалась живинка бібліофільства й музики. Бібліотека для мене — своєрідне творення естетичної аури. Книгозбирня — це моє покликання, мій другий дім" [3]. Великого значення Ольга Іванівна надавала культурно-масовій та інформаційній роботі з читачами, адже бібліотека — це неповторний засіб суспільної комунікації. Гостями установи часто ставали відомі українські письменники: Валерій Шевчук, Володимир Яворівський, Раїса Іванченко, Борис Мозолевський, Володимир Коломієць, Оксана Іваненко, Ганна Чубач, Володимир Забаштанський, Микола Сом, талановита молодь. У дружньому читальниковому колі відзначали пам'ятні дати і живих класиків, і тих, хто вже був за межею буття.

Літературне життя Ольги Страшенко розпочинала в поетичному жанрі на зламі 1980—1990-х рр. Її ранні вірші було надруковано в газетах "Молода гвардія" (1981), "Молодь України" (1988) та літературно-художньому журналі "Дніпро" (1983).

Перші поетичні збірки Ольги Іванівни: "Вишивала мати" (1990) і "Пам'ятник на шарнірах" (1991) — сповнені ліричними інтонаціями, роздумами про сенс життя, мінливість днів, безнадії, сподівань. Досліджені цю поетичну спадщину, не можемо оминути таку її грань, як любов і пошану до Тараса Шевченка. У збірці "Вишивала мати" майже половина поезій містить загадку про Кобзаря: або епіграф з його творчості, або Шевченків образ, або присвяту Тарасові Григоровичу. У книзі "Прочитайте ту ю славу" (присвята "Заповіт моєї вчительки") пройняті любов'ю та повагою кожне слово: "Щасливі ми люди, що маємо такого генія, нам жити й осягати його, бо в ньому безсмертя нашої нації та наших трудів. А для літераторів Кобзар — вічний взірець у творчості. Якщо араби на відзнаку найбільш витонченої поезії кажуть: "Гарно, як в Імру'улькайса!", то ми в таких випадках захоплюємося: "Гарно, як у Шевченка" [11, с. 15]. Багато віршів поетеса присвятила рідним: "Моїй матері, провідниці у вагоні", "Синові", "Я чекала з Румунії сина", "Синові в Крим з берега Дніпра" та інші.

Наступною була збірка лірики "Полонянка" (1994). Назва — алегорична, передусім — це образ України, яка виборювала волю впродовж віків. Поетеса зверталася до болючих проблем українського сьогодення й історії, змальовувала широке полотно національного розвитку та буття, сповідувала любов до рідної землі, близької людини, адже чи не кожна жінка — це своєрідна полонянка свого коханого: "Крізь ніч я виглядала твою сорочку білу, про те, що буде далі, й думати не сміла" [10, с. 38]. За цю збірку авторку 1995 р. нагороджено літературною премією імені Василя Симоненка.

У збірках віршів, що вийшли з-під пера Ольги Страшенко, виразно простежуються найважливіші теми та образи. Поміж них — любов до Вітчизни, пекучий біль сьогоднішнього державотворення України. У збірці лірики й гумору "Вітряні гори" (1995) цікавим є вінок сонетів "Молодість", написаний ще до проголошення незалежності й пройнятий ідеями визволення та свободи: "Краю мій, твій тягар несу світний, що несеш ти з монгольських часів, сонце сходило, кров'ю налите на остріші ворожих списів..." [8, с. 18]. Неабиякий інтерес становить "Античне намисто" — цикл віршів на теми історії Стародавньої Греції та Давнього Риму.

Упродовж багатьох років Ольга Страшенко брала активну участь у діяльності літературної студії "Криниця" в м. Бровари (у той час нею опікувався Микола Сом), республіканської студії "Кобза" на чолі з Володимиром Забаштанським (при тодішньому київському видавництві "Молодь"), у нарадах письменників в Ірпені, Коктебелі, під враженням від яких, окрім віршів, розпочала писати прозові твори. У той період літераторка дістала рекомендації від Івана Драка, Павла Глазового та Тамари Коломієць для вступу до Національної спілки письменників України (1997).

У плині творчого розвитку Ольга Іванівна звернулася до жанру драматургії. У 2004 р. у видавництві "Науковий світ" вийшов цикл "Сім вибраних п'ес". З розповідей знайомих, та й самої авторки, відомо, що вона була закохана у класичний драматичний та оперний театри. Видатний український поет, лауреат Шевченківської премії (1993) Володимир Коломієць згадував: "...вогник сценічного завзяття вона пронесла через десятки років як сумлінний театральний глядач, як уважний поціновувач класичного мистецтва, зрештою, як талановитий драматург" [1, с. 2]. У своїй післямові до книги Ольга Іванівна зауважувала: "Я часто бувала за театральними лаштунками перед виставами та в антрактах, переймалася могутніми чарами Богині Мельпомени. Мене хвилювала ця можливість увіходити в світ поза гранями буття, мати змогу прожити десятки інших життів, геройчних і

комедійних, прекрасних і завзятих. У пошуку вічної істини..." [13, с. 213]. Книга "Сім вибраних п'ес" містить комедії, трагікомедію, побутову п'есу та героїчну драма-феєрію. Це цілком реалістичні твори з цікавим сюжетом, захопливими несподіваними поворотами. Змальовуючи персонажів, талановитий драматург відтворює сучасне суспільно-політичне життя в усіх його комедійно-сатиричних проявах, правдивості художнього образу. А Володимир Коломієць написав рецензію "Сім вибраних п'ес" Ольги Страшенко чекають свого режисера" (2004) [1]. За десять років вийшов другий твір шанувальниці театру — "Театральна афіша (30 нових п'ес)" (2014). Твори здебільшого героїчної та історичної тематики: "Іван Сірко — кошовий-характерник", "Не падай зірко" та "Новітня булава Павла Скоропадського", "Божий розкол", "Живий бог Перун", "Купало", "Калита-сонце".

На початку 2001 р. Бібліотека імені Юрія Смолича з Корчеватого переїхала в Дарницький район, де Ольга Іванівна обіймала посаду головного бібліотекаря з масової роботи. Саме тоді вже відома українська письменниця провела чимало літературних вечорів, запрошуючи до бібліотек Дарниці чи не всіх найвідоміших українських митців другої половини ХХ — початку ХХІ ст. Працюючи в бібліотеці, продовжувала літературознавчі студії, писала твори, без яких не уявляла свого життя. У той час палко захопилася історичним романом, що полонив її ще наприкінці 1980-х рр. Слід зазначити, що історична проза набула особливого піднесення саме у ХХ ст. Помітним літературним явищем того часу стали твори Зінаїди Тулуб, Володимира Малика, Юрія Мушкетика, Валерія Шевчука, Семена Скляренка, Павла Загребельного та інших. Узявшись за взірець масштабний доробок цих талановитих авторів, Ольга Іванівна "дала волю своїм думкам" [7, с. 359] — і впродовж 2005—2006 рр. світ побачив її історико-художній пригодницький історичний роман у двох томах "Візантійський лукавець", хоча над його основою письменниця працювала ще у 1988—1993 рр. Події відбуваються у другій половині XII ст. — 1160—1180-х рр. як на теренах Візантії, так і в Галицькій Русі та в Києві під Вишгородом, у Дарниці, на Осокорках і Корчеватому. У багатоплановому творі чітко вирізняються дві сюжетні лінії — "візантійська" та "українсько-русська". Значну увагу в романі відведено зв'язкам Візантії з турками-сельджуками та українсько-російськими князівствами XII ст. — Галицьким і Київським. Твір написано в детективному жанрі, вимальовується "християнська ойкумена" часів правління династії Комнінів — імператорів Мануїла та його двоюрідного брата-суперника в боротьбі за трон Андроніка, яскравого авантюриста XII ст., такого собі "візантійського Сталіна", котрого історики порівнювали з Алківіадом та Нероном [2; 7]. Зацікавленість історією та культурою Візантії передалася й синові Ольги Страшенко — Сергієві Лучканину, котрий уже 20 років викладає курс візантійської літератури і цивілізації в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Позитивно відгукнулися на вихід роману "Візантійський лукавець" Володимир Коломієць у рецен-

зії "Художній роман Ольги Страшенко про візантійського Сталіна" (2011) [2] та Іван Мегела у рецензії "Рoman історичної проекції Ольги Страшенко "Візантійський лукавець": засудження сталінського терору" (2015). Зокрема, професор Мегела наголосив на значній культурній цінності цього історичного твору, що сприяв піднесенню авторитету національного мистецтва слова й близькуче продовжував традиції української та світової історичної романістики [5].

Слід зазначити, що Ольга Страшенко ініціювала й провела чимало літературних вечорів: у приміщенні Національної спілки письменників України, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Будинку актора, Культурному центрі "Дарниця", Голосіївському парку імені Максима Рильського та інших. Прикметно, що заходи супроводжували читання уривків "Візантійського лукавця" у виконанні відомих митців, зокрема незабутнього народного артиста, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Павла Громовенка, народних артисток України Галини Яблонської, Наталки Бучель та Лілії Майбороди.

На початку ХХІ ст. літераторка продовжувала працювати у жанрі історичної прози. Значний інтерес становить історико-документальний роман "Закохана імператриця (Єлизавета Петрівна та Олексій Розумовський)" (2009), де авторка висвітлює образ російської імператриці Єлизавети Петрівни та її діяльність в Україні. Цікаво, що Ольга Іванівна вперше застосувала елементи наукового дослідження й злагатила твір довідковими матеріалами, як-от: "Словник незрозумілих слів та історизмів", "Іменний словник", історичні примітки, котрим притаманні вивірений фактаж та науковість. Останнім із великих прозових творів письменниці став художньо-документальний роман "Пані Наталя — баламутниця жінок" (2013). Передувала книзі грунтовна стаття про Наталю Кобринську (1855—1920), засновницю жіночого руху в Україні, палку поборницю єднання західно- та східноукраїнських земель — "Її серце ні на що не вважало, свою волю мало!", надрукована в газеті "Українська мова та література" (1998, число 9 (73) [9]. У другій половині 1990-х рр. Ольга Страшенко навіть планувала захищати кандидатську дисертацію, присвячену Наталі Кобринській, уже мала домовленість з прогнозованим науковим керівником — професоркою Київського національного університету імені Тараса Шевченка Надією Гаєвською, однак залишила наукову царину своєму синові.

Обшир творчих спрямувань письменниці майже безмежний. Вона була природженим інтелектуалом, легко опановувала будь-яку нову сферу літературної діяльності, виявляючи феноменальне працелюбство. Наприкінці 1980-х рр. Ольга Страшенко невтомно працювала і як поетичний перекладач. Слід зазначити, що спочатку до перекладацької діяльності письменниця ставилась як читачка, зацікавлена ще з років навчання в Інституті культури у світову літературу. Виступаючи з лекціями про світових корифеїв непримітного поетичного слова на різноманітних літера-

турних зібраннях, Ольга Іванівна змальовувала розвиток української літератури в європейському контексті, супроводжуючи студії власними перекладами з різних, доступних їй мов: російської, англійської, білоруської (також опановувала давньогрецьку й латину), або мов, відомих її синові, Сергію Лучканину (сьогодні — доктору філологічних наук, професору кафедри загального мовознавства, класичної філології та неоелліністики КНУ імені Тараса Шевченка): давньогрецької, латинської, румунської, французької, італійської.

Особливе місце поміж перекладів письменниці посідали переклади античної лірики. На початку 1990-х рр., спілкуючись із Григорієм Кочуром і професором Станіславом Семчинським, Ольга Страшенко зробила кілька перекладів античної лірики, що побачили світ у книгах "Хрестоматія румунської поезії XIX—XX ст." (упоряд. С. Лучканин, 2002; 12 перекладів), "Давньогрецька класична лірика: антологія" (упоряд.: І. П. Мегела, О. В. Левко, 2006; 8 перекладів з Алкея, Сапфо й Анакреона) та інших. Частину перекладацького доробку було опубліковано в українській та в україномовній румунській періодиці (завдяки зусиллям віцепрезидента Товариства "Румунія-Україна" Івана Семенюка з міста Клуж-Напока) [4].

У поетичній спадщині Ольги Страшенко особливе місце посідають вірші, присвячені визначним постатям європейського письменства — румунським корифеям Міхаю Емінеску, Йону盧ці Караджале, французьким класикам Оноре де Бальзаку, П'єру Беранже та Віктору Гюго, славетному англійцю Джорджу Байрону, російському генію Олександрові Пушкіну, співцям Сходу Алішеру Навої, Арамайсу Саакяну, Іллі Чавчавадзе.

Окремими книгами вийшли дві збірки Ольги Страшенко "Вибрані переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури" (2007) та посмертне видання "Поетичні переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури, перекладачам і фахівцям-зарубіжникам" (2018). Віршовані переклади здійснені в реалістичній манері, відтворюють дух першотвору, вигідно вирізняються римуванням, що увиразнює текст і робить його легшим для сприйняття.

Перекладацька царина письменниці була надзвичайно різноаспектною та плідною. Важливо, що творчий здобуток на цій ниві високо оцінили колеги ще за життя авторки. Зокрема, Івана Мегела у статті-передмові "Вірші-квіти з чужого саду на українському ґрунті" до книги "Вибрані переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури" (2007) зауважував: "Свідомий того, що перекладацький доробок Ольги Страшенко не повністю охоплений цим виданням, яке розщинює як потужний крок на шляху ознайомлення українського читача зі скарбами світового поетичного слова в чудових перекладах Ольги Іванівни" [4, с. 4].

Померла Ольга Страшенко 27 жовтня 2015 р. раптово, навіть у день відходу працюючи над рукописом книги "Світ урятувався, бо сміявся" (вийшла посмертно 2017 р. двома "порціями"). Вона пішла з життя, подарувавши світу унікальну літературну спадщину, залишаючись у пам'яті рідних, колег і друзів напрочуд життерадісною, сонячною, усміхненою, надзвичайно привітною й щирою людиною.

Уже посмертно вийшли три книги Ольги Іванівни. Навесні 2016 р. у серії "Видатні українці" побачила світ збірка віршів "Прочитайте тулу слову" (упорядкована та видана письменником, краєзнавцем, дослідником історії визвольної боротьби українського народу першої половини ХХ ст., президентом Історичного клубу "Холодний Яр" Романом Ковалем). Цікавими презентаціями зустріла видання літературна спільнота: у Міському клубі бібліотекарів, Будинку письменників, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, відгуками у періодичних виданнях "Незборима нація" (23 трав. 2016), "Літературна газета" (16 верес. 2016) тощо. У 2017 р. вийшла книга "Світ урятувався, бо сміявся: гуморески, билиці, спогади" (порція перша і друга) і вже 2018 р. — "Поетичні переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури, перекладачам і фахівцям-зарубіжникам".

Широка літературознавча діяльність Ольги Страшенко здобула визнання ще за її життя, письменницю було вішановано численними престижними званнями й нагородами: лауреат літературних премій імені Василя Симоненка (1995) та імені Юрія Горліса-Горського (посмертно 2015); лауреат Республіканського конкурсу "Майстри гумору" (1988) та Всеукраїнського конкурсу "Золоте перо", премій журналу "Перець" та програми "Мистецький олімп України" (2009) та ін. Утім, чи любила вона нагороди, чи було це для неї важливо? Відомо, що ні: "...мені не треба граніту й металу, хай не тисне мене опісля, для мосі поезії стане п'єдесталом — вкраїнська земля" [6, с. 131].

Яскраве й насичене життя Ольги Страшенко було сповнено творчого горіння й самовіддачі, позначеного високим змістом служіння Слову. Нашадкам письменниці залишила любов до бібліотечного храму, книги, України, її історії, культури, високу мораль і непересічні духовні цінності.

Висновки. Літературознавчий доробок Ольги Страшенко, бібліотекаря за фахом, — надзвичайно вагоме культурне надбання, що відтворює специфіку епохи, в якій письменниця жила й працювала. Її твори дають можливість вивчати історію, вітчизняну та світову культуру, простежити літературно-мистецькі та культурно-духовні зміни, що відбувалися в українському суспільстві та національній художній свідомості.

Список використаної літератури

1. Коломієць В. "Сім вибраних п'ес" Ольги Страшенко чекають свого режисера / В. Коломієць // Незборима нація. — 2005. — Число 3 (229), 3 бер. — С. 2. — Рец. на кн. : "Сім вибраних п'ес" / О. Страшенко. — Київ : Наук. світ, 2004. — 215 с.
2. Коломієць В. Художній роман Ольги Страшенко про візантійського Сталіна [Електронний ресурс] / Володимир Коломієць // Василевс. Українська візантиністика. — 30 серп. 2011. — Рец. на кн. : Візантійський лукавець : в 2 т. / Ольга Страшенко. — Київ, 2005—2006. — Режим доступу: <https://byzantina.wordpress.com/2011/08/30/kolomiec/>. — Назва з екрана.

3. Лобовик І. Бібліотека — мій другий дім... / І. Лобовик // Укр. культура. — 1998. — № 8. — С. 12—13.
4. Мегела І. П. Вірші-квіти з чужого саду на українському ґрунті : [передмова] / І. П. Мегела // Вибрані переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури / Ольга Страшенко — Київ : Наук. світ, 2007. — С. 3—4.
5. Мегела І. П. Роман історичної проекції Ольги Страшенко "Візантійський лукавець": засудження сталінського терору [Електронний ресурс] / І. П. Мегела // Василевс. Українська візантиністика. — 29 лис. 2015. — Рец. на кн. : Візантійський лукавець : в 2 т. / Ольга Страшенко. — Київ, 2005—2006. — Режим доступу: <https://byzantina.wordpress.com/2015/11/29/megela/>. — Назва з екрана.
6. Соло: антологія одного вірша / упоряд. і ред. Г. Литвинова, І. Лобовик. — Київ : Я, ти, ми, 1996. — 144 с.
7. Страшенко О. Візантійський лукавець : іст. роман : [в 2 т.] / О. Страшенко. — Київ : Наук. світ, 2005. — 2 т.
8. Страшенко О. Вітряні гори: лірика й гумор / О. Страшенко. — Київ : Укр. письменник, 1995. — 111 с.
9. Страшенко О. Її серце ні на що не вважало, свою волю мало! : стаття / Ольга Страшенко // Укр. мова та літ. — 1998. — Число 9 (73), берез. — С. 1—2.
10. Страшенко О. Полонянка: лірика й гумор / О. Страшенко. — Київ : Укр. письменник, 1994. — 61 с.
11. Страшенко О. "Прочитайте тую славу". — Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" : Укр. приоритет, 2016. — 158 с.
12. Страшенко О. Світ урятувався, бо сміяється: гуморески, билиці, спогади. Порція перша / Ольга Страшенко. — Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. — 174 с.
13. Страшенко О. Сім вибраних п'єс / О. Страшенко. — Київ : Наук. світ, 2004. — 215 с.

**Antonina Golovashchuk
Her main love is books**

The article covers the life and career of Olga Strashchenko — a librarian by profession, a literary critic, a writer and a translator, and is timed to mark the 70th anniversary of her birth.

The library activity of Olga Strashchenko is traced, which besides accumulation of funds, attached great importance to cultural and mass, information activity with readers, because the library is a unique means of public communication. The study mentions interesting reader's collections, the guests of which were quite often known Ukrainian writers: Valery Shevchuk, Vladimir Yavorivsky, Raisa Ivanchenko, Boris Mozolevsky, Vladimir Kolomiets, Oksana Ivanenko, Anna Chubach, Vladimir Zabashtansky.

The formation of Olga Strashchenko as a writer that covered her work in the second half of the XX — the beginning of the XXI century is considered. Various works of the writer have been analyzed: poetry, dramaturgy, historical novels and short stories, translations and more. The study makes it possible to represent the first poetry collections of the librarian like "Embroidered Mother" (1990), "Monument on the Hinges" (1991). The article presents the analysis of dramatic works and historical prose of the writer, which testifies to her desire to cover the past and present Ukrainian reality more and more extensively. Particular attention in the work is paid to the translation activity, because it was extremely reasoning and fruitful. A special place among the translations of the writer was occupied by translations of ancient lyrics.

The value of Olga Strashchenko's legacy and the importance of her artistic word are revealed, as the writer's works give an opportunity to study history, national and world culture, to trace the literary-artistic and cultural-spiritual changes that took place in Ukrainian society.

Keywords: Olga Strashchenko; library; books; literary studies; historical novels; dramaturgy; poetry translations; poetry

References

1. Kolomiets V. (2005). "Sim vybranykh p'ies" Olhy Strashchenko chekaiut svoho rezhysera. *Nezborima naciya*, 3, p. 2.
2. Kolomiets V. (2011). Khudozhhii roman Olhy Strashchenko pro vizantiiskoho. *Vasilevs. Ukrayinska vizantinistika*, 30 serp. Available at: <https://byzantina.wordpress.com/2011/08/30/kolomiec/>.
3. Lobovik I. (1998). Biblioteka — mii druhyi dim... *Ukr. kultura*, 8, pp. 12—13.
4. Megela I. P. (2007). Virshi-kvity z chuzhoho sadu na ukrainskому hrunti : peredmova. *Vibrani perekładi ta prisvyati svitocham zarubizhnoi literaturi*. Kyiv, pp. 3—4.
5. Megela I. P. (2015). Roman istorychnoi proektsii Olhy Strashchenko "Vizantiiskyi lukavets": zasudzhennia stalinskoho teroru. *Vasilevs. Ukrayinska vizantinistika*. 29 lis. Available at: <https://byzantina.wordpress.com/2015/11/29/megela/>.
6. Litvinova G., Lobovik I. (Eds.). (1996). Solo: antolohiia odnoho virsha. Kyiv: Ya, ti, mi.
7. Strashenko O. (2005—2006). *Vizantiiskyi lukavets : ist. roman* : [v 2 t.]. Kyiv: Nauk. svit.
8. Strashenko O. (1995). *Vitriani hory: liryka y humor*. Kyiv: Ukr. pismennik.
9. Strashenko O. (1998). Yii sertse ni na shcho ne vvazhalo, svoiu voliu malo!. *Ukr. mova ta lit.*, 9, pp. 1—2.
10. Strashenko O. (1994). *Polonianka: liryka y humor*. Kyiv: Ukr. pismennik.
11. Strashenko O. (2016). "Prochytaite tuiu slavu" Kyiv: Ist. klub "Holodnjij Yar" : Ukr. prioritet.
12. Strashenko O. (2017). *Svit uriatuvavshia, bo smiiavshia: humoresky, bylytsi, spohady. Portsiia persha*. Kyiv: Vidavnichij dim Dmitra Burago.
13. Strashenko O. (2004). *Sim vybranykh p'ies*. Kyiv: Nauk. svit.

Надійшла до редакції 17 лютого 2020 року

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 21783-11683ПР від 31.12.2015.

Формат 60x84 1/8. Ум. друк. арк. 6,05. Тираж 215 пр. Зам. 10.

Журнал надруковано на обладнанні Книжкової палати України

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1954 від 24.09.2004.

До уваги читачів: електронний варіант журналу "Вісник Книжкової палати" ISSN 2076-9555 (онлайн-версія) розміщено на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в розділі "Наукова періодика України":

http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKP/index.html